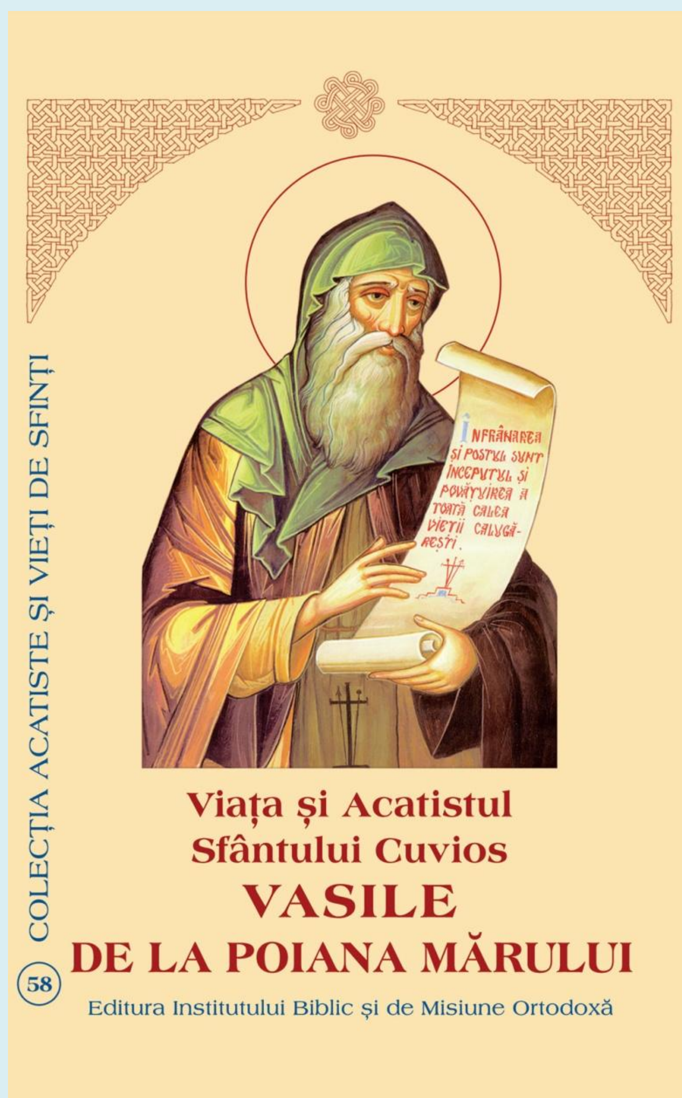
Acatistul Sfântului cuvios Vasile de la Poiana Mărului
(25 aprilie)

Sfântul cuvios Vasile de la Poiana Mărului (25 aprilie):

https://www.academia.edu/42886220/Sf%C3%A2ntul_cuvios_Vasile_de_la_Poiana_M%C4%83rului_25_aprilie_

https://archive.org/details/sf.-vasile-de-la-poiana

https://www.slideshare.net/slideshow/sf-vasile-de-la-poiana/248480392

***

Materiale despre Sfântul cuvios Vasile de la Poiana Mărului:

https://independent.academia.edu/emystea/Sf-cuv-Vasile-de-la-Poiana-M%C4%83rului-(25-apr)

https://archive.org/details/@steaemy?query=Vasile+de+la+Poiana+M%C4%83rului

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=Vasile+de+la+Poiana+M%C4%83rului

&&&

Rugăciunile începătoare

În numele Tatălui, şi al Fiului şi al Sfântului Duh. Amin.

Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !
Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, Slavă Ţie !

Împărate ceresc, Mângâietorule, Duhul Adevărului, care pretutindenea eşti, şi toate le implineşti, Vistierul bunătăţilor şi Dătătorule de viaţă, vino şi te sălăşluieşte întru noi, şi ne curăţeşte pe noi de toată intinăciunea, şi mântuieşte, Bunule, sufletele noastre.

Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.
Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Preasfântă Treime, miluieşte-ne pe noi;
Doamne, curăţeşte păcatele noastre;
Stăpâne, iartă fărădelegile noastre;
Sfinte, cercetează şi vindecă neputinţele noastre, pentru numele Tău.

Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !
Doamne, miluieşte !

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Tatăl nostru, care eşti în ceruri, sfinţească-se numele Tău, vie împărăţia Ta, facă-se voia Ta precum în cer aşa şi pe pământ. Pâinea noastră cea spre fiinţă dă-ne-o nouă astăzi. Şi ne iartă nouă greşalele noastre, precum şi noi iertăm greşiţilor noştri. Şi nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăveşte de cel rău. Că a Ta este Împărăţia şi puterea şi slava, a Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Miluieşte-ne pe noi, Doamne, miluieşte-ne pe noi, că nepricepându-ne de nici un răspuns, această rugăciune aducem Ţie, ca unui Stăpân, noi, păcătoşii robii Tăi, miluieşte-ne pe noi.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Doamne, miluieşte-ne pe noi, că întru Tine am nădăjduit; nu Te mânia pe noi foarte, nici pomeni fărădelegile noastre, ci caută şi acum ca un Milostiv şi ne izbăveşte pe noi de vrăjmaşii noştri, că Tu eşti Dumnezeul nostru şi noi suntem poporul Tău, toţi lucrul mâinilor Tale şi numele Tău chemăm.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.

Uşa milostivirii deschide-o nouă, binecuvântată Născătoare de Dumnezeu, ca să nu pierim cei ce nădăjduim întru tine, ci să ne mântuim prin tine din nevoi, că tu eşti mântuirea neamului creştinesc.

Crezul

Cred Într-Unul Dumnezeu, Tatăl Atoţiitorul, Făcătorul cerului şi al pământului, al tuturor celor văzute şi nevăzute.
Şi întru Unul Domn Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Unul-Născut, care din Tatăl S-a născut, mai înainte de toţi vecii. Lumină din Lumină, Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat, Născut, nu făcut, Cel de o fiinţă cu Tatăl, prin care toate s-au făcut.
Care pentru noi oamenii şi pentru a noastră mântuire.S-a pogorât din ceruri Şi S-a întrupat de la Duhul Sfânt şi din Maria Fecioara Şi S-a făcut om.
Şi S-a răstignit pentru noi în zilele lui Pilat din Pont, Şi a pătimit şi S-a îngropat.
Şi a înviat a treia zi după Scripturi .
Şi S-a suit la ceruri şi Şade de-a dreapta Tatălui. Şi iarăşi va să vină cu slavă, să judece viii şi morţii, A cărui Împărăţie nu va avea sfârşit.
Şi întru Duhul Sfânt, Domnul de viaţă Făcătorul, care din Tatăl purcede,
Cela ce împreună cu Tatăl şi cu Fiul este închinat şi slăvit, care a grăit prin prooroci.

Întru-una Sfântă Sobornicească şi apostolească Biserică,
Mărturisesc un botez întru iertarea păcatelor,
Aştept învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să fie. Amin !

Troparul Sfântului cuvios Vasile de la Poiana Mărului, glasul al 8-lea: Învățătorule al dreptei cinstiri de Dumnezeu, povățuitorule al călugărilor, propovăduitorule al harului, dascălul rugăciunii minții celei cu trezvie lucrate, părinte cuvioase Vasile, roagă pururea pe Hristos Dumnezeu să mântuiască sufletele noastre.

****

Condacul 1
Celui ce a fost vas curat al Duhului Sfânt, îndreptătorul călugărilor, înălțimea cea strălucită a smereniei, cumpăna cea dreaptă a înfrânării și solitorul cel tare al rugăciunii inimii, cuviosului părinte Vasile, să-i aducem rugăciuni pentru izbăvirea noastră și să-i cântăm: ***Bucură-te, cuvioase Vasile, mare rugător al lui Hristos!***

Icosul 1
De tânăr, te-ai arătat iubitor de viață călugărească, părinte Vasile. Ai lepădat cu îndrăzneală toată grija cea lumească și cu dragoste ai pornit pe calea cea aspră a sihăstriei. Pentru aceea, cu smerenie și glas de bucurie, îți cântăm:
Bucură-te, floare bine mirositoare sădită în grădina vieții sihăstrești;
Bucură-te, cel ce pururea vorbești cu Iisus prin rugăciune;
Bucură-te, că întru nevoințe ți-ai petrecut viața călugărească;
Bucură-te, că îngerilor te-ai asemănat prin viețuire pustnicească;
Bucură-te, împreună locuitorule cu sfinții care au bine plăcut lui Dumnezeu;
Bucură-te, că din Munții Buzăului ai făcut un Athos românesc;
Bucură-te, mare iubitor și trăitor al învățăturii Sfinților părinți;
Bucură-te, că te-ai hrănit din dumnezeieștile Scripturi;
Bucură-te, că întru tine numele lui Iisus s-a prea mărit;
Bucură-te, că pe ucenici i-ai învățat smerita viețuire;
Bucură-te, cel ce pururea te rogi lui Dumnezeu pentru noi;
Bucură-te, cuvioase Vasile, mare rugător al lui Hristos!

Condacul al 2-lea
Cine nu te va ferici pe tine, părinte Vasile, cel ce cu pricepere ai știut să alungi duhurile înșelăciunii prin viața curată și plăcută lui Dumnezeu, căci ai strălucit ca o făclie în grădina Maicii Domnului - pe pământul românesc - unde ai cântat neîncetat lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 2-lea

Luminător prea strălucit al călugărilor din mănăstirile românești ai fost, fericite părinte. Căci pilda faptelor și mireasma învățăturilor tale au îndreptat pe mulți către viața cea îmbunătățită a împlinirii virtuților sihăstrești. De aceea, primește și de la noi laude ca acestea:
Bucură-te, pom răsădit în grădina neamului românesc;
Bucură-te, că prin tine s-a binecuvântat pământul țării noastre;
Bucură-te, că noi, românii, te avem pururea rugător la Dumnezeu;
Bucură-te, că te-ai făcut povățuitor cinului călugăresc;
Bucură-te, că te afli în ceata celor iubitori de credință;
Bucură-te, că ți-ai îndreptat pașii spre Țara Românească;
Bucură-te, că în aceste ținuturi ai binevestit pe Dumnezeu;
Bucură-te, că ai întărit obștile mănăstirilor noastre;
Bucură-te, că pe mulți i-ai călăuzit pentru viața pustnicească;
Bucură-te, cel ce ai viețuit pe plaiurile Buzăului;
Bucură-te, că la Poiana Mărului ai fost pildă de rugăciune pentru monahi;
Bucură-te, cuvioase Vasile, mare rugător al lui Hristos!

Condacul al 3-lea

Iubitor al rugăciunii lui Iisus și trăitor în liniștea sihăstriei te-ai arătat, părinte cuvioase Vasile, și în trup fiind, te-ai învrednicit de la Dumnezeu să te îndulcești din roadele bunătăților nepieritoare ale Împărăției Cerurilor și de vederea fericirii Raiului, cântând cu îngerii neîncetat: ***Aliluia!***

Icosul al 3-lea

Chemat de Dumnezeu la treapta preoției, cuvioase părinte Vasile, te-ai înfricoșat de această Sfântă Taină; pentru aceea, cu umilință, îți strigăm:
Bucură-te, că vrednic ai fost de harul preoției;
Bucură-te, că împreună cu îngerii ai slujit;
Bucură-te, că prin evlavie, lui Dumnezeu te-ai dăruit;
Bucură-te, că pe mulți i-ai împărtășit de învățături dumnezeiești;
Bucură-te, că de mari daruri de la Dumnezeu te-ai învrednicit;
Bucură-te, cel ce viața ta ai închinat-o slujirii lui Hristos;
Bucură-te, că întru cele duhovnicești tu strălucești;
Bucură-te, că acum în ceruri slujești cu sfinții;
Bucură-te, cel ce ești cinstitor al preoției lui Hristos;
Bucură-te, podoaba de cinste a călugărilor evlavioși;
Bucură-te, că la Poiana Mărului de mult folos ai fost ucenicilor tăi;
Bucură-te, cuvioase Vasile, mare rugător al lui Hristos!

Condacul al 4-lea

Prin tine, cuvioase părinte, mulți călugări și credincioși au descoperit deprinderea rugăciunii lui Iisus prin care s-au umplut de harul dumnezeiesc, slăvind pe Hristos neîncetat. Pentru aceea, și noi, cu glas de mulțumire, cântăm, împreună cu toți sfinții lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 4-lea

Scară duhovnicească până la cer a fost, cu adevărat, viața ta, de Dumnezeu înțeleptite; căci cu lacrimile tale nerodirea pustiului o ai lucrat, iar cu rugăciunile te-ai ridicat până la asemănarea cu Dumnezeu pe cât este cu putință oamenilor; pentru aceea, cu bucurie, îți aducem laude ca acestea:
Bucură-te, osârduitorule al neîncetatei chemări a numelui lui Iisus;
Bucură-te, că prin rugăciune, cu duhul te-ai luminat;
Bucură-te, că sufletul tău cu Dumnezeu l-ai unit;
Bucură-te, că prin evlavie, liniștea sufletească ai dobândit;
Bucură-te, că prin post, trupul împotriva ispitelor ți-ai întărit;
Bucură-te, că de la tine iubirea de Dumnezeu am învățat;
Bucură-te, că ne-ai povățuit să ne rugăm Domnului cu luare-aminte;
Bucură-te, că pururea cu îngerii te-ai rugat;
Bucură-te, cel ce ai împletit rugăciunea cu munca;
Bucură-te, că pe viețuitorii schiturilor i-ai învățat smerita cugetare;
Bucură-te, cel ce la Athos pe Paisie Velicicovschi l-ai călugărit;
Bucură-te, cuvioase Vasile, mare rugător al lui Hristos!

Condacul al 5-lea

Cu bucurie, prea lăudate părinte, toate cetele călugărilor și adunarea credincioșilor săvârșesc cinstită pomenirea ta; că te-ai îmbrăcat cu fapta cea bună ca un viteaz ostaș al lui Hristos, iar cu dragostea cea adevărată ți-ai îngrădit viața ta plăcută îngerilor, care cântă împreună cu tine lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 5-lea

Pe îngerul cel pământesc plăcut lui Dumnezeu, pe cuviosul Vasile să-l lăudăm, după cuviință, astăzi; în Biserica lui Hristos, cântând unele ca acestea:
Bucură-te, luceafărul de dimineață ca aurul strălucitor;
Bucură-te, purtătorule de făclie al călugărilor;
Bucură-te, mlădița cea prea frumoasă a pustiului;
Bucură-te, trandafirul cel cu bun miros al sihaștrilor;
Bucură-te, povățuitorule al celor rătăciți;
Bucură-te, cămara cea cu bun miros a pustniceștilor nevoințe;
Bucură-te, că ai biruit trufia trupului cea râvnitoare la cele de jos;
Bucură-te, că frumusețea vieții duhovnicești ai dorit;

Bucură-te, că prin rugăciune, a vorbi cu Hristos te-ai învrednicit;
Bucură-te, că de vederea luminii taborice te-ai umplut;
Bucură-te, că întru tine chipul lui Hristos a rodit;
Bucură-te, cuvioase Vasile, mare rugător al lui Hristos!

Condacul al 6-lea

Ca și văzătorul de Dumnezeu Moise, ai intrat în norul cel cu adevărat înțelegător al vedeniilor și ai cunoscut că Dumnezeu Se descoperă aceluia care se leapădă de sine și lasă pe Hristos să vieze în inima și în sufletul său, iar prin Duhul Sfânt cântă neîncetat: ***Aliluia!***

Icosul al 6-lea

Prin tine, cuvioase părinte Vasile, viața călugărească de la Poiana Mărului s-a statornicit după rânduiala Athosului, unde postul și rugăciunea sunt căile desăvârșirii, pe care, împlinindu-le cu dragoste, ne ridicăm la înălțimea cerului. De aceea, și noi, străduindu-ne a le urma, te cinstim cu aceste cântări:
Bucură-te, că prin smerenie, ai biruit pe nevăzuții vrăjmași;
Bucură-te, iubitorule de isihie călugărească;
Bucură-te, povățuitorul iscusit al monahilor nevoitori;
Bucură-te, că ai statornicit în mănăstiri viața cea de obște;
Bucură-te, că pe frații din mănăstiri spre viața duhovnicească i-ai călăuzit;
Bucură-te, că făgăduințele călugărești pe mulți i-ai învățat;
Bucură-te, cel ce ai pus buna rânduială în mănăstirile de sub povățuirea ta;
Bucură-te, cel ce ai avut în jurul tău mulțime de ucenici;
Bucură-te, mare iubitor al rugăciunii inimii;
Bucură-te, cinstea călugărilor de pretutindeni;
Bucură-te, podoabă duhovnicească a Eparhiei Buzăului și Vrancei;
Bucură-te, cuvioase Vasile, mare rugător al lui Hristos!

Condacul al 7-lea

Cunoscător și împlinitor al Sfintelor Scripturi te-ai arătat, minunate părinte Vasile, acestea ajutându-te să înțelegi lucrările lui Dumnezeu din firea lucrurilor și să te sârguiești în viața isihastă, spre unirea cu Hristos, cântând neîncetat: ***Aliluia!***

Icosul al 7-lea

Ne minunăm de înțelepciunea ta, cuvioase părinte Vasile, pe care ai dovedit-o din belșug în înțelegerea Sfintelor Scripturi, de unde ai învățat smerita cugetare întru Hristos. Pentru aceasta, cu evlavie, îți cântăm:
Bucură-te, tâlcuitorule al Sfintelor Scripturi;
Bucură-te, păstrătorule al Sfintei Tradiții;

Bucură-te, pururea cugetătorule la cuvântul lui Dumnezeu;
Bucură-te, împlinitorule al poruncilor evanghelice;
Bucură-te, îndemnătorule la trăirea învățăturilor dumnezeiești;
Bucură-te, că te-ai îmbogățit din comoara Sfintelor Scripturi;
Bucură-te, cel ce ai găsit reazem puternic în scrierile sfinte;
Bucură-te, că te-ai adăpat din apa duhovnicească a Sfinților părinți;
Bucură-te, că din cuvântul cel plin de putere al lui Hristos te-ai înflăcărat;
Bucură-te, că în viața călugărească, după pilda cuvioșilor părinți, ai viețuit;
Bucură-te, că pe ai tăi ucenici cu iubirea frățească a viețui i-ai învățat;
Bucură-te, cuvioase Vasile, mare rugător al lui Hristos!

Condacul al 8-lea

Despărțindu-te de tulburările lumești, viața sihăstrească ai împlinit, părinților pustiei asemănându-te, plăcutule al lui Dumnezeu. Pentru aceasta, împreună cu dânșii, te cinstim, cuvioase Vasile, cântând lui Dumnezeu: ***Aliluia!***

Icosul al 8-lea

Văzând trăirea ta în liniștea sihăstriei, prea lăudate părinte, cu adevărat, am înțeles că viața pustnicilor fericită este. Căci, într-armându-te cu dumnezeiescul dor, nerodirea pustiului ai schimbat-o în ogor dătător de roadă duhovnicească. Pentru aceea, îți cântăm:
Bucură-te, cel ce, prin înfrânarea trupului, te-ai asemănat cu pustnicii;
Bucură-te, că te-ai făcut pildă sihaștrilor;
Bucură-te, că pe diavol cu postul și cu rugăciunea l-ai rușinat;
Bucură-te, că ai fost un mare vestitor al Filocaliei Părinților;
Bucură-te, că din învățăturile Sfântului Grigorie Sinaitul te-ai adăpat;
Bucură-te, că de la Sfântul Isaac Sirul ai gustat dulceața rugăciunii lui Iisus;
Bucură-te, că de la cuviosul Ioan Scărarul ai învățat trezvia în rugăciune;
Bucură-te, că în toate ai urmat pe Sfinții părinți;
Bucură-te, că din Poiana Mărului te-ai ridicat la cele cerești;
Bucură-te, împreună locuitorule cu sfinții lui Dumnezeu în ceruri;
Bucură-te, cel ce pururea te rogi pentru mântuirea noastră;
Bucură-te, cuvioase Vasile, mare rugător al lui Hristos!

Condacul al 9-lea

Împlinitor și propovăduitor al virtuților creștinești te-ai arătat, cuvioase părinte, iar tăria cuvintelor tale a înfrumusețat cu strălucite podoabe pe credincioșii Bisericii strămoșești, care urmând învățăturilor tale, s-au deprins a cânta lui Dumnezeu, Celui în Treime lăudat: ***Aliluia!***

Icosul al 9-lea

Toate obștile călugărești pe care le-ai povățuit, fericite părinte Vasile, le-ai schimbat în oaze duhovnicești de profundă trăire creștinească; de aceea, minunându-ne, îți strigăm așa:
Bucură-te, cel ce ne-ai lăsat cuvinte ziditoare de suflet;
Bucură-te, că mulți prin ale tale învățături s-au luminat;
Bucură-te, cel ce toată viața ți-ai închinat-o rugăciunii și scrierilor filocalice;
Bucură-te, că precum o albină iubitoare de dulceața florilor, la citirea celor sfinte te-ai asemănat;
Bucură-te, cel ce ai deprins pe credincioși a pătrunde în taina sfintei rugăciuni;
Bucură-te, ctitor ales al multor mănăstiri cu rânduială sfântă;
Bucură-te, că ucenicilor tăi le-ai poruncit să urmeze cu sfințenie pravila călugărească;
Bucură-te, că spre desăvârșirea îngerescului chip i-ai povățuit;
Bucură-te, că din Poiana Mărului o școală a rugăciunii curate ai făcut;
Bucură-te, că sihăstriile din Munții Buzăului și ai Vrancei le-ai îndrumat;
Bucură-te, părinte al călugărilor și povățuitor al credincioșilor;
Bucură-te, cuvioase Vasile, mare rugător al lui Hristos!

Condacul al 10-lea

Întocmai ca un înger ai viețuit pe pământ, fericite părinte, iar după mutarea ta la cele nepieritoare, fiind rânduit de Dumnezeu în ceruri, ai aflat împreună viețuire cu îngerii. De aceea, bucurându-te de slava cea negrăită, înalți neîncetat cu cetele cerești Preasfintei Treimi cântarea: ***Aliluia!***

Icosul al 10-lea

Marele apostol al neamurilor, Sfântul Pavel, a scris în dumnezeieștile Scripturi că sfinții vor judeca lumea, iar psalmistul, sub insuflarea Duhului Sfânt, glăsuia că minunat este Dumnezeu întru sfinții Săi; pentru aceea, și noi, cunoscând că Dumnezeu te-a prea mărit în ceruri, precum tu L-ai prea mărit pe pământ, îngenunchind înaintea icoanei tale, cuvioase Vasile, zicem așa:
Bucură-te, cel ce în ceruri ți-ai pregătit sălașul veșniciei;
Bucură-te, că în Cartea vieții numele tău se află scris;
Bucură-te, că mare har ai aflat înaintea lui Dumnezeu;
Bucură-te, că întru toate ai împlinit cuvântul Evangheliei;
Bucură-te, că ne-ai învățat a cugeta la cele cerești;
Bucură-te, cel ce ne-ai povățuit că ascultarea este de mare preț;
Bucură-te, că prin purtare de grijă ucenici în douăsprezece mănăstiri buzoiene și vrâncene ai rânduit;
Bucură-te, că, prin tine, Poiana Mărului a devenit loc mult iubit;

Bucură-te, că numărul Sfinților români l-ai sporit;
Bucură-te, cel ce pururea te rogi pentru ușurarea necazurilor noastre;
Bucură-te, cel ce mijlocești pentru mântuirea tuturor;
Bucură-te, cuvioase Vasile, mare rugător al lui Hristos!

Condacul al 11-lea
Cale spre ceruri a fost viața ta, cuvioase părinte Vasile, pe care ai urcat, prin virtuți, până la Dumnezeu, căruia se cuvine toată slava și închinăciunea, iar de la noi cuvenita cântare îngerească: ***Aliluia!***

Icosul al 11-lea
După truda vieții sihăstrești, într-aripat fiind de dragostea lui Hristos, ai ajuns în ceruri, acolo primind plata ostenelilor tale, fericite părinte. Și, strălucind în lumina cea negrăită a slavei lui Dumnezeu, nu înceta să mângâi pe fiii tăi care se nevoiesc în iureșul necazurilor vieții și care strigă așa:
Bucură-te, că viața ta a fost o neîncetată jertfă sfântă;
Bucură-te, că ți-ai pregătit comori în ceruri din ale tale fapte bune;
Bucură-te, că prin moarte, te-ai mutat cu sufletul la cele cerești;
Bucură-te, că ne-ai învățat să ne lepădăm de cele lumești;
Bucură-te, că prin viața ta, ne-ai dat pildă de smerenie;
Bucură-te, cel ce pe călugări la deasă spovedanie și la împărtășire i-ai povățuit;
Bucură-te, că ne-ai învățat să cugetăm la cele de sus;
Bucură-te, cel ce prin testament ai lăsat rânduială sfântă în mănăstiri;
Bucură-te, că prin sfintele tale rugăciuni, de ispite și necazuri ne ferești;
Bucură-te, cel ce ne-ai îndemnat să ne ridicăm din întinăciunea păcatelor;
Bucură-te, mângâierea monahilor și a credincioșilor osârduitori;
Bucură-te, cuvioase Vasile, mare rugător al lui Hristos!

Condacul al 12-lea
Propovăduitor al rugăciunii inimii și învățător al înfrânării te-ai arătat pe tine, cuvioase părinte Vasile; pentru ale tale multe osteneli, lumea te cinstește după cuviință, dând slavă lui Dumnezeu, căruia și noi Îi cântăm: ***Aliluia!***

Icosul al 12-lea
Luminător al dreptei credințe și chip blândeților te-ai adeverit pe tine, cuvioase părinte Vasile, de care minunându-ne, cu glas de bucurie, îți strigăm așa:
Bucură-te, cel ce locuiești în ceruri dimpreună cu toți sfinții;
Bucură-te, cel ce din pruncie ai fost hrănit cu Pâinea Vieții;
Bucură-te, că mai presus de toate ai ales calea îngerească a călugăriei;
Bucură-te, că la Dumnezeu ai cugetat ziua și noaptea prin rugăciune;

Bucură-te, cel ce ai gustat din bucuria Raiului aici, pe pământ, prin viața duhovnicească;
Bucură-te, cel ce ne-ai insuflat duhul rugăciunii lui Iisus;
Bucură-te, că rugăciunile tale ca o tămâie de bună mireasmă la ceruri s-au înălțat;
Bucură-te, cel ce ți-ai agonisit în candela sufletului untdelemnul bucuriei;
Bucură-te, cel ce ai învățat pe toți să ceară mila lui Dumnezeu;
Bucură-te, că purtând Crucea lui Hristos te-ai întărit sufletește;
Bucură-te, îndrumătorul duhovnicesc al vestitului stareț Paisie de la Neamț;
Bucură-te, cuvioase Vasile, mare rugător al lui Hristos!

Condacul al 13-lea (de trei ori)
O, de trei ori fericite, cuvioase părinte Vasile, podoaba cea aleasă a călugărilor, bucuria cea sfântă a pustnicilor, stâlpul cel neclintit al răbdării, trâmbița cea netăcută a rugăciunii inimii, îngerească minte care ai înmulțit talantul încredințat de Hristos, auzi-ne pe noi, nevrednicii, care suntem cuprinși de tot felul de necazuri și de ispite, și te roagă lui Dumnezeu să ne învrednicească, la vremea potrivită, de cereasca Sa Împărăție, ca neîncetat, împreună cu îngerii, să cântăm Preasfintei Treimi: ***Aliluia!***

Apoi se zice iarăși;

Icosul 1
De tânăr, te-ai arătat iubitor de viață călugărească, părinte Vasile. Ai lepădat cu îndrăzneală toată grija cea lumească și cu dragoste ai pornit pe calea cea aspră a sihăstriei. Pentru aceea, cu smerenie și glas de bucurie, îți cântăm:
Bucură-te, floare bine mirositoare sădită în grădina vieții sihăstrești;
Bucură-te, cel ce pururea vorbești cu Iisus prin rugăciune;
Bucură-te, că întru nevoințe ți-ai petrecut viața călugărească;
Bucură-te, că îngerilor te-ai asemănat prin viețuire pustnicească;
Bucură-te, împreună locuitorule cu sfinții care au bine plăcut lui Dumnezeu;
Bucură-te, că din Munții Buzăului ai făcut un Athos românesc;
Bucură-te, mare iubitor și trăitor al învățăturii Sfinților părinți;
Bucură-te, că te-ai hrănit din dumnezeieștile Scripturi;
Bucură-te, că întru tine numele lui Iisus s-a prea mărit;
Bucură-te, că pe ucenici i-ai învățat smerita viețuire;
Bucură-te, cel ce pururea te rogi lui Dumnezeu pentru noi;
Bucură-te, cuvioase Vasile, mare rugător al lui Hristos!

Condacul 1

Celui ce a fost vas curat al Duhului Sfânt, îndreptătorul călugărilor, înălțimea cea strălucită a smereniei, cumpăna cea dreaptă a înfrânării și solitorul cel tare al rugăciunii inimii, cuviosului părinte Vasile, să-i aducem rugăciuni pentru izbăvirea noastră și să-i cântăm: ***Bucură-te, cuvioase Vasile, mare rugător al lui Hristos!***

Apoi se zice aceasta:

Rugăciune către Sfântul cuvios Vasile de la Poiana Mărului

Sfinte cuvioase părinte Vasile, alesule al lui Dumnezeu și moștean al Împărăției Cerurilor, care împreună cu îngerii și cu sfinții viețuiești, pe tine te rugăm cu lacrimi și cu umilință: izbăvește-ne, prin sfintele tale rugăciuni, de mulțimea ispitelor și a necazurilor, de poftele cele vătămătoare ale trupului și de gândurile cele rele care se abat asupra noastră. Fii rugătorul celor din mănăstiri, care din iubire și credință față de Domnul Iisus Hristos, au lăsat toată grija cea lumească, pentru ca, împreună cu tine, să slujească mereu lui Dumnezeu în viața pustnicească. Tu ești și mijlocitor pentru cei din lume care cinstesc numele lui Iisus Hristos și Biserica cea una, sfântă, sobornicească și apostolească. Către tine, cuvioase părinte, îndreptăm această smerită rugăciune, pe care să o duci înaintea Tatălui ceresc ca pe o tămâie cu bună mireasmă. Fă-ne să avem în minte și în inimă rugăciunea lui Iisus. Unește pe toți creștinii în aceeași credință dreptmăritoare și ne învrednicește să dobândim fericirea Raiului, în veci. Amin!

Și se face otpustul.

Cuviosul Vasile ieroschimonahul, stareţul Schitului Poiana Mărului († 1767)

a. Viaţa

Cuviosul ieroschimonah Vasile a fost părintele duhovnicesc al stareţului Paisie de la Neamţ şi unul din cei mai vestiţi dascăli şi lucrători ai rugăciunii lui Iisus din secolul XVIII. El era, după tradiţie, din părţile Poltavei şi s-a născut spre sfârşitul secolului XVII.

Luând din tinereţe crucea lui Hristos, s-a făcut schimonah în Schitul Dălhăuţi-Focşani, prin anii 1705-1706, unde s-a nevoit ca sihastru cu mare osârdie şi frică de Dumnezeu. Aici a deprins adâncul Sfintei Scripturi şi a citit multe scrieri ale Sfinţilor Părinţi. Apoi, cu darul lui Hristos, a ajuns mare lucrător al sfintei rugăciuni şi sfetnic duhovnicesc al părinţilor din obşte.

Primind hirotonia în preot, în anul 1715 ajunge egumen al Mănăstirii Dălhăuţi şi vestit povăţuitor de suflete, încât numele lui se făcuse cunoscut peste tot, până la domnul Ţării Româneşti, Constantin Mavrocordat. Timp de 20 de ani, cât a fost stareţ la Dălhăuţi, cuviosul Vasile adună în jurul său o obşte de peste 40 de călugări sihaştri, pe care îi deprinde cu ascultarea, smerenia, tăcerea şi lucrarea cea de taină a rugăciunii lui Iisus. Astfel, stareţul Vasile face din obştea sa o adevărată şcoală duhovnicească de trăire isihastă, după învăţătura Sfinţilor Părinţi, renumită

în Ţara Românească. Ucenicii săi, munteni, moldoveni, ardeleni şi ruşi, trăiau în desăvârşită dragoste şi bună rânduială. Apoi, nemaiîncăpând la Dălhăuţi, se stabilesc, o parte, la Schiturile din jur: Trestieni, Ciolanu, Cârnu, Răteşti, Rogoz, Bonţăşti, Valea Neagră (Vrancea) şi altele.

Prin anii 1730-1733, stareţul Vasile reînnoieşte Schitul Poiana Mărului şi se mută aici cu 12 ucenici. Ca stareţ la Poiana Mărului, cuviosul Vasile conduce duhovniceşte toate schiturile din Munţii Buzăului, pe care le cercetează regulat, fie personal, fie prin scrisori. Unul din ucenicii săi a fost şi cuviosul Paisie, pe care îl primeşte în Schitul Trestieni pentru câţiva ani, iar în anul 1750 îl călugăreşte în Muntele Athos.

Rânduiala stareţului Vasile era aceasta: trăirea în desăvârşită armonie, citirea zilnică a Sfintei Scripturi şi a Sfinţilor Părinţi, practicarea rugăciunii lui Iisus, păzirea curată a minţii, mâncarea o dată pe zi şi împărtăşirea săptămânală.

Ca dascăl al rugăciunii, marele stareţ a scris şi câteva „Cuvinte" despre paza minţii, despre rugăciune şi creştere duhovnicească, care sunt scurte introduceri la scrierile filocalice ale Sfinţilor Nil de Sorska, Filotei, Isihie şi Grigorie Sinaitul. Cuvintele sale introductive sunt adevărate pagini de filocalie şi călăuză spre Hristos prin sfânta rugăciune.

Ajungând la măsura marilor sihaştri, cuviosul Vasile şi-a dat sufletul în mâinile Domnului în anul 1767, lăsând în urmă numeroşi ucenici.

b. Fapte şi cuvinte de învăţătură

1. Cuviosul Vasile de la Poiana Mărului a fost nu numai ctitorul unei mari sihăstrii româneşti, renumită chiar peste hotarele ţării, ci şi părintele duhovnicesc al altor unsprezece schituri şi mănăstiri din judeţele Vrancea şi Buzău, pe care le organizează personal după rânduiala isihastă fixată de el şi le populează cu numeroşi ucenici formaţi de el. Preluând mişcarea isihastă de la Schitul Pocrov iniţiată de cuviosul episcop Pahomie al Romanului († 1726), fericitul stareţ Vasile era foarte iscusit în viaţa de rugăciune, în cunoaşterea Sfintei Scripturi şi a Sfinţilor Părinţi filocalici. Punând accent mai ales pe ascultare, pe lectură şi rugăciune în mănăstirile şi sihăstriile din centrul ţării noastre, reuşeşte să creeze un adevărat curent de înnoire duhovnicească îa monahismul românesc la mijlocul secolului XVIII. Acest mare curent, al doilea ca mărime după cel din secolul XV, iniţiat de Sfinţii Nicodim de la Tismana († 1406), Leontie de la Rădăuţi şi Daniil Sihastrul, va fi desăvârşit şi răspândit în toate ţările ortodoxe la sfârşitul secolului XVIII şi

începutul celui următor, prin marii stareţi Paisie de la Neamţ († 1794), Gheorghe de la Cernica († 1806) şi Sfântul Calinic de la Cernica († 1868).

2. Datorită aşezării ţării noastre la răscrucea dintre Peninsula Balcanică ortodoxă, în care strălucea Muntele Athos, şi Rusia ortodoxă, cu avântul ei isihast, cuviosul Vasile de la Poiana Mărului a găsit aici locul cel mai potrivit pentru o viaţă monahală înnoită, atât prin rugăciune, cât şi printr-o trăire duhovnicească împărătească. Acest iscusit dascăl al rugăciunii a reuşit să îmbine atât de armonios în sihăstriile din ţinutul Buzăului şi Vrancei asprimea ascetică a vieţii călugăreşti din Sinai şi Athos, cu experienţa mistică a monahismului slav şi cu tradiţia isihastă de sihăstrie din sutele de schituri şi mănăstiri, în care monahismul românesc, atât de măsurat şi aşezat, îşi ducea viaţa duhovnicească fără întrerupere încă din secolul IV. Astfel, stareţul Vasile reînnoieşte viaţa monahală din schituri şi sihăstrii prin îmbinarea acestor trei experienţe: greacă, rusă şi română; iar marii stareţi Paisie de la Neamţ şi Gheorghe de la Cernica, urmaţi de Sfântul Calinic, vor reînnoi viaţa duhovnicească din marile lavre şi chinovii româneşti.

3. Reînnoirea vieţii monahale de la Poiana Mărului şi din celelalte schituri din Vrancea şi Buzău s-a început şi desăvârşit printr-o profundă viaţă de rugăciune, supravegheată permanent aproape o jumătate de secol, de către marele stareţ Vasile. El cerea ucenicilor săi să practice neîncetat rugăciunea inimii, chiar înainte de despătimire, să trăiască în desăvârşită dragoste şi ascultare, să iubească tăcerea, smerenia, postul şi sărăcia celor materiale. Toate acestea, împreună cu stricta respectare a slujbelor bisericeşti la care luau parte toţi călugării, au contribuit cel mai mult la curentul monahal înnoitor care a odrăslit în Schitul Poiana Mărului.

4. Despre rugăciunea inimii astfel învăţa cuviosul Vasile de la Poiana Mărului:
- Mulţi, citind cartea Sfântului Grigorie Sinaitul şi neavând încercarea lucrării minţii, greşesc în înţelegerea cea dreaptă a ei, socotind că această lucrare a fost dată numai bărbaţilor celor sfinţi şi fără de patimă. De aceea, ţinându-se de obiceiul de acum, adică numai de citirea şi cântarea psalmilor, a troparelor şi a canoanelor, săvârşesc numai rugăciunea cea din afară. Ei nu înţeleg că acest fel de rugăciune cântată ne-au dat-o părinţii numai până la o vreme, pentru neputinţa şi pruncia minţii noastre. Aceasta pentru ca, deprinzându-ne prin citire şi cântare, să urcăm la treapta lucrării celei cu mintea, nu să petrecem până la sfârşit în aceasta. Pentru că, citind şi cântând numai cu buzele rugăciunea cea din afară, rămânem la o părere bucuroasă de noi înşine, socotind că facem un lucru mare.

5. Repetând învăţăturile Sfântului Grigorie Sinaitul, aşa îşi învăţa ucenicii cuviosul Vasile de la Poiana Mărului: ***- Cântarea noastră se cade să fie înge-rească, după cum ne este şi vieţuirea, iar nu trupească. Căci cântarea cu glas şi cu strigare a fost dată pentru lenevirea şi nepriceperea noastră, ca să ne ridice la rugăciunea cea adevărată din inimă.***

6. În continuare adăuga cuviosul Vasile, citând pe marele sinait: ***- Nu-i este cu putinţă celui ce se luptă în acest fel, adică cu rugăciune citită, din afară, să dobândească cândva pace duhovnicească sau să ia cununile biruinţei. Căci unul ca acesta este asemenea celui ce luptă noaptea, care aude glasurile duşmanilor şi primeşte răni de la ei, dar nu poate vedea limpede cine sunt ei, de unde vin sau cum lovesc şi pentru ce, căci întunericul îi orbeşte mintea. Cel ce se luptă astfel, cu rugăciunea exterioară, nu va putea scăpa să fie nu zdrobit de cei de alt neam. Osteneala o suportă, dar de plată este păgubit.***

7. Iar pentru curăţirea minţii de gânduri şi coborârea ei în inimă în vremea rugăciunii, aşa învăţa cuviosul Vasile: ***- Dacă simţurile din afară nu pot opri mintea de la gânduri, trebuie ca mintea să fugă din simţuri, în vremea rugăciunii, în cămara inimii şi să stea acolo surdă şi mută la toate gândurile. Căci, precum sabia cea cu două tăişuri, ori în ce parte o vei întoarce, taie cu ascuţişul ei cele ce se nimeresc în preajma ei, tot aşa lucrează şi rugăciunea lui Iisus, ca o sabie, uneori fiind întoarsă spre gândurile cele rele şi spre patimi, iar alteori spre păcat, spre aducerea aminte de moarte şi de muncile cele veşnice.***

8. Arătând valoarea atât de mare a rugăciunii din inimă, faţă de cea citită şi cântată, spunea stareţul Vasile şi aceasta: ***- De va voi cineva, fără această rugăciune din inimă, numai cu rugăciunea rostită şi cântată şi cu simţurile şi împotrivirea cea din afară să surpe atacurile vrăjmaşilor şi să se împotrivească oricărei patimi sau gând viclean, acela va fi biruit degrabă şi de multe ori de vicleanul diavol, făcându-l să se aplece spre slava deşartă şi spre neatenţie, socotindu-se păstor şi învăţător al oilor celor cuvântătoare.***

9. Iar despre importanţa rugăciunii şi a cântărilor din biserică şi cum trebuie să fie făcute ele, aşa învăţa cuviosul Vasile pe ucenicii săi: ***- Să nu socoteşti, binecredinciosule cititor, că, luându-ne pe noi Sfinţii Părinţi, de la multa cântare din afară şi poruncindu-ne să ne deprindem cu lucrarea, adică cu rugăciunea minţii, nesocotesc psalmii şi canoanele. Să nu fie aceasta. Căci acestea sunt date de Duhul Sfânt Bisericii lui Hristos, întru care se săvârşeşte toată lucrarea de sfinţire prin hirotonie şi toată taina iconomiei lui Dumnezeu-Cuvântul, până la a doua venire a Lui, în care se cuprinde şi învierea noastră. Că nu este ceva***

omenesc în rânduiala bisericească, ci toate sunt ale darului lui Dumnezeu, neprimind nici un adaos de la vrednicia noastră şi nici o împuţinare pentru păcatele noastre.

10. Cugetând la cuvintele Sfântului apostol Pavel: Voiesc a zice cinci cuvinte cu mintea mea, decât zeci de mii cu limba (I Cor. 14, 10), Cuviosul stareţ Vasile învăţa pe ucenici că mai mare folos avem rostind la rugăciune câteva cuvinte cu atenţia minţii şi simţirea inimii, decât mii de cuvinte numai cu limba, fără atenţie şi simţire. Astfel, marele dascăl al rugăciunii învăţa, zicând: ***- Se cade mai întâi a ne deprinde mintea şi inima cu cinci cuvinte de acest fel, zicând din adâncul inimii: „Doamne, Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluieşte-mă". După ce ne vom curăţi mintea cu această rugăciune, se cuvine a ne urca la cântarea înţelegătoare, adică la cântarea şi rugăciunea din biserică, deoarece oricare începător, şi încă pătimaş, poate săvârşi cu înţelegere această rugăciune întru păzirea inimii. Iar cântarea bisericească nicidecum nu o poate face, până nu-şi va curăţi mai întâi mintea cu această rugăciune. Sfântul Simeon, arhiepiscopul Salonicului, având acelaşi duh şi dar, porunceşte arhiereilor, preoţilor, călugărilor şi tuturor mirenilor, sfătuindu-i să zică şi să unească cu răsuflarea în toată vremea şi în tot ceasul această sfinţită rugăciune. El zice împreună cu Apostolul Pavel: „Nu este altă armă mai tare nici în cer, nici pe pământ, ca numele lui Iisus Hristos".***

11. Zicea iarăşi: ***- Cel ce vieţuieşte drept şi fără prihană, ferindu-se de plăcerea sa şi de înălţarea minţii, de s-ar ridica toate taberele diavoleşti asupra lui şi mii de ispite, va rămâne nevătămat, spun Părinţii. Dar cel ce umblă după rânduiala proprie şi după sfatul său, adică în neascultare şi în voile sale, acela cade în înşelăciune. Căci sunt două pricini ale înşelăciunii, adică ale căderii din rugăciunea cea curată a inimii: lucrarea faptelor bune după voie proprie, adică fără ascultare şi sfătuire, şi a doua este înălţarea minţii, adică mândria cugetului, care este împotriva smeritei cugetări.***

12. Cuviosul Vasile, într-un glas cu toţi Sfinţii Părinţi, spune că ***din trei pricini unii din călugări şi din creştini părăsesc lucrarea cea sfinţită a rugăciunii inimii. Unii din ei „lasă această lucrare numai sfinţilor bărbaţi fără patimă, socotind că numai acelora li se potriveşte, nu şi celor pătimaşi". A doua pricină a părăsirii rugăciunii inimii este „împuţinarea aproape totală a învăţătorilor la acest fel de vieţuire"; iar a treia pricină este „înşelăciunea care se iveşte în această lucrare", adică ispita mândriei şi a voii proprii. Or, pentru împuţinarea patimilor la călugării începători, este nevoie de atenţia minţii şi paza inimii, adică de rugăciunea minţii. Iar dacă lipsesc dascălii rugăciunii, „avem scrierile sfinţilor***

ca învăţător". Cât pentru piedicile de care se tem unii, ei se fac sieşi piedică, „căci nu trebuie să te fereşti să mergi în pădure din teama de lup. Pentru că numai de Dumnezeu trebuie să te temi, să fugi din frică sau să te lepezi de El".

13. Cât pentru importanţa postului la deprinderea rugăciunii inimii, stareţul Vasile de la Poiana Mărului ***aduce în mijloc cuvântul Sfântului Vasile cel mare, care zice: „Înfrânarea se rânduieşte potrivit puterii trupeşti a fiecăruia". Apoi adaugă: - Cu adevărat şi de aceasta se cuvine să se ţină seama, ca nu cumva, zdrobind cu înfrânarea cea peste măsură puterea trupească, să se facă trupul sleit şi neputincios spre sporirea duhovnicească. Pentru că, de ar fi fost bine să slăbim cu trupurile şi să zăcem abia vii, negreşit, aşa ne-ar fi făcut Domnul de la început. Dar de vreme ce ne-a făcut aşa cum ne-a făcut, greşesc cei ce nu păzesc precum este ceea ce a fost făcut. Pentru aceea zice Sfântul Maxim: „Dă trupului cele după putere şi întoarce toată nevoinţa ta spre lucrarea minţii". Iar Sfântul Diadoh zice: „Postul are laudă în sine, dar nu la Dumnezeu". Deci, nu se cade nevoitorilor binecredincioşi a se trufi pentru el, ci să vadă ţinta cugetării noastre în credinţa în Dumnezeu.***

14. Cuviosul Vasile de la Poiana Mărului spunea ucenicilor că viaţa monahală are trei căi: viaţa de obşte, vieţuirea în doi sau trei, numită şi cale de mijloc sau împărătească, având toate în comun, iar a treia este pustnicia, cea mai înaltă, pe care o duc numai cei sfinţi şi desăvârşiţi, după ce mai întâi au parcurs primele două căi. Dar unii monahi, zicea el, îşi aleg şi o altă cale, în afară de orice ascultare şi binecuvântare. Aceştia îşi fac chilia unde vor şi trăiesc singuri, îngrijindu-se mai mult de cele ale trupului. ***- Schimnicia înainte de vreme, zice Cuviosul Vasile, este pricină de mândrie şi iubire de sine; pe când trăirea împreună cu alţii îţi descoperă slăbiciunile, te apără de ispite şi te poate curăţi zilnic, prin harul lui Hristos, lucrând din dragoste pentru Domnul.***

15. Iar pentru citirea Sfintei Scripturi, învăţa cuviosul: ***- Ia aminte la citirea Scripturilor şi, de nu vei fi om, te vei face om, că citirea Scripturilor este tămăduire cu mult meşteşug şi mântuitoare. Însă, mare întărire este a nu greşi înţelegerea citirii Scripturilor şi mare surpare şi prăpastie adâncă este neînţelegerea Scripturilor. De aceea trebuie să cunoaştem şi scrierile Sfinţilor Părinţi şi ale altor nevoitori care ne ajută pe calea mântuirii.***

Scrisoare către prea cuviosul şi duhovnicescul meu fiu întru Hristos, ieroschimonahul kir Alexie

„Aşteptând cu mare dor întoarcerea ta, ca iarăşi să ne vedem cu bucurie faţă către faţă, îţi trimit ţie, prea iubitul meu fiu şi prieten, îmbrăţişarea mea călduroasă şi îţi amintesc de înţelegerea şi legământul nostru de a vieţui în pacea Domnului: De veţi ierta oamenilor greşelile lor şi Tatăl vostru cel ceresc vă va ierta greşelile voastre, iar de nu veţi ierta oamenilor greşelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greşelile voastre şi Cele ce voiţi să vă facă vouă oamenii, faceţi şi voi lor asemenea. (Matei 6, 14-15; Luca 6, 31).

Eu, o, prietene, fiind om neputincios, când greşesc faţă de cineva, voiesc ca acela să mă ierte. De asemenea, mă silesc, chiar dacă inima mea se împotriveşte să iert şi eu fratelui meu greşelile lui faţă de mine. Până când însă? Nu de şapte ori, zice Domnul, ci de şaptezeci de ori câte şapte, dacă ne va greşi şi-i va părea rău, să-i iertăm lui. Aceasta este pravila şi dreptarul nostru, pe care dacă le-am păzi, nimeni nu ne-ar strica dragostea dintre noi şi împreună-vieţuirea noastră.

Dar adesea, înclinarea noastră de a ne acoperi greşelile şi a ne dezvinovăţi - pe care cineva a numit-o unealtă a diavolului - nu ne lasă să ne luăm asupră-ne vinovăţia, cum ne este porunca, ci ne îndeamnă să o punem în sarcina fratelui nostru, iar pe noi să ne socotim nevinovaţi, ceea ce vădit este o minciună. ***Fratele este vinovat că m-a supărat, iar eu am păcătuit că nu am răbdat. Amândoi am greşit în faţa poruncilor lui Hristos şi totuşi aruncăm vina unul asupra celuilalt, ca şi Adam asupra Evei şi Eva asupra şarpelui.*** Şi astfel ne pierdem sufletele şi ne osândim ca şi aceia, numai pentru că umblăm a ne dezvinovăţi, şi nu pentru păcat, căci nu este în lumea aceasta om fără păcat, chiar de ar fi sfânt şi de ar vieţui numai o zi pe pământ. Deci este lucru lămurit că nu numai pentru păcate vom fi osândiţi, toţi cei care ne împotrivim poruncilor lui Hristos, ci şi pentru aceea că vrem să ne ascundem vinovăţia.

Să zic că mă loveşte cineva peste obraz, iar eu, nevoind să sufăr una ca aceasta, arunc toată răspunderea asupra lui, care neîndoielnic are partea lui de vină, şi-l înfăţişez ca pe un defăimător al poruncilor lui Hristos, iar pe mine însumi nu mă învinuiesc de nerăbdare. Se înţelege că atât cel care m-a lovit trebuie să fie judecat, cât şi eu, care n-am avut destulă răbdare, trebuie să mă pocăiesc şi să iau asupra-mi vina de a fi călcat porunca răbdării. De aceea şi Bogoslovul spunea: „Dacă zicem că păcat nu avem, ne amăgim pe noi înşine şi adevărul nu este întru noi". Iar dacă vrem, o, prietene, ca adevărul să se sălăşluiască întru noi, atunci să fugim de apucătura de a ne dezvinovăţi şi să ne însuşim greşelile, şi atunci adevărul se va arăta pe faţă, de la sine sau prin uşile pocăinţei. Descoperirea de la sine a adevărului stă în voia Domnului, iar aflarea lui pe calea pocăinţei atârnă de slabele noastre puteri omeneşti. Din acestea, dar, se poate vedea că lupta noastră nu este

împotriva trupului şi a sângelui, ci asupra duhurilor întunericului, a începătoriilor şi a stăpâniilor de sub cer! (Efeseni 6, 12).

Vină dar la noi, vino grabnic, prietene, precum ni te-ai făgăduit, ca să ne fii împreună-nevoitor şi împreună-luptător împotriva duhurilor răutăţii de sub cer, cu care nu se poate duce lupta, chiar de s-ar coborî Raiul pe pământ, decât în chipul acesta. Bunăoară să ne suim amândoi într-o luntre şi să pornim cu ea, ca şi cum am avea o trebuinţă oarecare, în sus pe apa Niprului până la Kiev. Câtă vreme vom împinge cu lopeţile, luntrea noastră va înainta în susul apei, iar dacă încetăm vâslitul, atunci fără să ne mai ostenim noi, apa de la sine ne va duce la vale până la Oceacov sau până la Kinburn. Aceasta o spun ca să înţelegi că toate suişurile duhovniceşti se câştigă cu anevoie şi cu sudoare multă. Câtă vreme omul se nevoieşte şi veghează, el urcă, ca şi luntrea în susul apei. Iar când vrea să se mai odihnească şi încetează truda, el îndată coboară la vale, ca şi luntrea mânată de apele Niprului până în Crimeea, căci, slăbindu-ne puterile, patimile şi ispitele lucrează atunci în voie.

Aceasta este calea cea îngustă, care duce la mântuire, şi calea cea largă, care duce la pierzanie, cum zice Domnul. Cel ce rabdă necazul şi supărarea, săvârşeşte în sufletul său mare nevoinţă şi trudă, ca şi cel care vâsleşte luntrea împotriva cursului apei. Pe când omul care se mânie şi ţine minte răul şi mai ales dacă şi caută să se dezvinovăţească, acela îşi slăbeşte şi îşi seacă puterile sufleteşti, încât ispitele pătrund în sufletul lui fără nici o greutate şi-i duc mintea spre tot felul de plăceri şi patimi, precum şi apa duce luntrea spre Oceacov şi Crimeea. Aşa se întâmplă cu oricine se lasă cuprins de poftele şi desfătările trupeşti şi de patimi. De aceea zice apostolul că trupul se luptă asupra duhului, iar duhul asupra trupului. Cu alte cuvinte, dacă trupul nostru lasă vâslele şi vrea să adoarmă în luntre, atunci apa de la sine îl duce, împreună cu luntrea, la vale spre ţinutul tătarilor, pe când duhul sau cugetul curat îndeamnă şi sileşte trupul să vâslească şi să împingă din răsputeri luntrea la deal împotriva apei, până la Kiev.

Urmând această pildă, vino la noi, o, prietene şi prea iubite fiule, şi te urcă cu noi în luntre sau mai bine zis în corabia noastră şi, luând în mâini lopeţile, vâsleşte împreună cu noi, ca să mânăm corabia în susul apei şi să nu o scăpăm la vale, spre lucrarea poftelor şi a patimilor. Iar dacă din pricina slăbiciunii noastre nu vom putea neîntrerupt, zi şi noapte, să înaintăm cu corabia, atunci măcar să nu o lăsăm dusă de apă la vale şi să o ţinem pe loc cu ajutorul ancorei, adică cu împotrivirea noastră faţă de lucrarea patimilor. În acest chip odihnindu-ne puţin, iarăşi vom lua lopeţile şi vom mâna corabia la deal, adică luptând împotriva poftelor şi înclinărilor noastre rele.

Ţine-te dar, o, prietene, de făgăduinţa dată la plecarea ta, că de nu vei putea afla, la vreun schit sau pe lângă părintele Paisie, viaţa pe care o doreşti, apoi - cu cuvintele tale ai spus: „atunci îmi voi smeri gândurile mele şi mă voi întoarce înapoi".

Scumpul meu fiu duhovnicesc, ieroschimonah Kir Alexie! Până când vei fi purtat de gândurile tale, ca un al doilea Moise, legănat de valurile apelor, în coşul său de trestie? Porneşte-te la drum şi drumul te va aduce la braţele maicii tale, care te-a născut duhovniceşte, precum şi pe acel prunc 1-a adus fiica faraonului, maicii sale ca să-l crească.

Fii sănătos în Domnul şi te roagă pentru mine păcătosul".
Vasile, stareţul de la Poiana Mărului, 1766.